

Hugskotskapping

Oddagrein

Í hesum døgum situr lögmaður við sveitta brotið onkustaðni sunnanfyri. Hann fær ikki náðir, sambart Dimmalætting, í hesum útsynningstíðum, at fáa fest niður á blað tey bjørtu hugskot, sum rímuliga koma fyri ein dag, tá vit hoyra røðu hansara á Ólavsøku um landsins stöðu.

NÚ vit hava fingið eina væl dubbaða spildur nýggja fiskasølu, og eina nógv betur eftirlønarskipan fyri fólkskúlan, so vit sleppa undan vánaligum sölupolitikki og børnini sleppa undan at knógva undir útslitnum lærarum.

ÓIVÁÐ er nógv gott at siga um tær intensjónir - ætlanir - sum liggja aftanfyri avgerðirnar í hesum máli, og okkurt gott kemur helst burtúr. Einku tvítyi í tí.

MEN, sum onkur segði, og sum teir góðu politikarar vanliga málbera seg: »Er hetta nú rætta lutan?»

JÚ, taka vit tolllætting til tey ríku, sum nú sleppa væl lættari at keypa bil, so er hetta í lagi, tí illa var, um ikki hetta kom onkrum væl við. Tað hevði eisini verið púra rætt, um eisini læknarnir sluppu skjótari frá, men tað fer helst at vera ein onnur søga.

SAMANUMTIKIÐ, so vænta vit at lögmaður á Ólavsøkuni, sum nú stundar til, fer at boða frá, at stundin er nú komin at leggja í vaðið við teimum nýggju tiltøkunum, sum samgongan skuldi koma við, so fleiri sluppu undan at ganga fyri einki og bara njóta úr kassanum, sum vit øll pøsa pening upp í.

OG vit kunnu so rímuliga eisini vænta, at vanligi føroyingurin eisini fær lættari tjansin til at fáa pensjónina frá 60 ára aldri, tí dekan og stórir er munurin á treytunum hjá arbeiðsmanninum at fáa pensjónina frá 60 ára degnum og so hjá tí alment lónta. Og haraftrat fáa vit so vónandi eisini at vita, at nú skal eisini fólkapensjónin fáa nøkur prosent aftrat - hví ikki.

TAÐ var ikki av vegnum at brúka hasar 50 milljónirnar sum tykjast at órudda so illa hjá finnbogunum til tað, nú tað tykir bara vænta hugskot.

SO tá lögmaður er afturkomin, hevur hann helst eisini sjálvur funnið fram her nevndu hugskot.

Sosialurin

Kongaríkið í Babylon og Fiskavirkið í Grimsby

-Hví skulu vit trúgva, at Fiskasølan er tann einasta rætta at selja okkara fiskavörur, bert tí hon hevur broytt eftirnafnið til Prime? Fiskavirking átti at keypt alt virkið í Grimsby, skrivur Tormóður Dahl

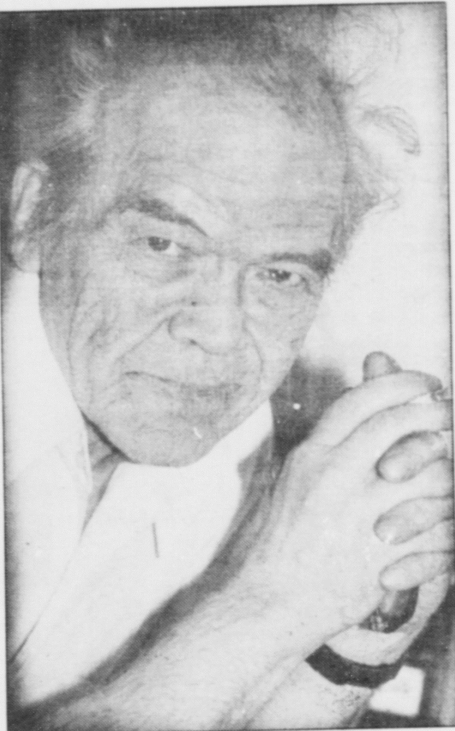
Flest øllum er púra greitt, at eitt fiskavirki - framleiðsluvirki - má rekast av fólki, ið hava skil á framleiðslu - hava skil á hvat tað vil siga at framleiða vörur, ið fólk vilja keypa.

Tú setur ikki ein skipsmejlara at reka eina skipasmíðju.

Ein 'fiskameklari' - fiskasøla - eigur at halda fingrarar vekk frá einum framleiðsluvirki.

Okkara einkaréttis-fiskasøla hevur sýnt føroyingum inn í mergin, at hon ikki dugir at selja fisk! - Hví skulu vit nú trúgva, at hon er tann rætta at selja okkara fiskavörur, bert tí hon hevur broytt eftirnafnið til 'Prime', og hvørjar fortreytir hevur leiðslan á 'Prime' at reka eitt framleiðsluvirki optimalt?

Hin vegin vil tað í dag fyri eitt framleiðsluvirki mangla vera tað einasta rætta at virkið sjálvt selir sínar framleiðslur - serstakliga um virkið framleiðir servörur til ein avmarkaðan marknað (hotell- og handilsketur, flogfeløg, sjúkrahús, hermannastøðir osfr.) gjøgnum sonevndar 'franchising'-sáttmálar. Ein stóðugt vaksandi partur av allari heimsins vörusølu verður í dag framdur just á henda hátt. Virkir sum t.d. Harenga, Vaðhorn og Fisk (tey eru fleiri) hava sýnt, at tað eru framleiðarar í hesum landi, ið hava skilt fyrirummen við eini tilikari sølu. Eg fari neyvan skeivur, tá eg nevni, at eisini Bacalao skilti hetta til fulnar, og

hevði ikki 'Fiskavirking-kvettið' verið trýst fram av Richard Mikkelsen, Den danske Bank og øðrum, so er einki at ivast í, at hetta virkið í dag hevði verið ein blómandi sjálvstøðug mynsturfyrirsko.

»Tú skalt ikki gráta yvir

spilta 'mjólk' sigst - men grátuligt er tað álíka væl!

Er Fiskavirking komið fyri at verða, og meiningin er at vit skulu byrja av nýggjum, so sum alt bendir á í dag, so er eisini tað einasta rætta at Fiskavirking beinanvegin keypir virkið í Grimsby - alt sum tað er.

Eitt annað mál, ið mangur í dag undrar seg yvir: Faroe Seafood Prime - siga fjölmiðlarnir - hevur 'sanerað' seg úr rækju-svikasøluni, ið var framd í 1991 (men hevur annars rindað alla aðra skuld). Ber tað veruliga til á ein slíkan hátt at 'svika' seg úr einum sviki? Og hvat við regres-kravi, ið Fiskasølan í 1991 alment boðaði frá at teir komu at seta mótvægis Rækjuvirkinum, ið tá varð sagt hava ábyrgdina av framað 'sviki'?

Fiskavirking verður helst framyvir sjálv noydd at selja meira og meira av egnari framleiðslu, og tað er óivað eisini einasta rætta gongda leið í dag, skal sleppast undan framhaldandi 'saneringum'. Líkt er tí til, at um eitt ár ella so fer

Óivað 'Prime' á heysin aftur. Skjótt gongur eisini at karva upp ein rakstrar kapital uppá 50 mió. kr. við 40 høgt løntum fólki.

Jóannes Eidesgaard hevur grein í sínum máli, tá hann, sum eg skilji, heldur at frágreiðing Richard Mikkelsen um søluna av virkinum í Grimsby er ein slatur fyri ein slatur (Sosialurin 19. juli). Men eg kann ikki taka undir við honum í at neyðugt er við einari peningasterkari fiskasølu, tí »eingin tímar at selja kongafisk og upsa í Føroyum«, sum hann tekur til. Vegna dovinskaphjá fiskasæljarunum í Føroyu, má við øðrum orðum føroyski skattgaldarin nú rinda 100 mió. kr. til Sørensen & Co. fyri at selja okkara kongafisk og upsa (50 mió. úr Framtaksgrunninum og 50 mió. kr. úr Føroya Banka)! Er hetta fremsta grundgevingin fyri framu sanering av fiskasøluni, so Gud náði okkum.

Tíðirnar vóru øðrvísi, tá virkið í Grimsby varð sett á stovn. Allir føroyingar fróðdust - vit høvdu nú tik-ið fyrsta veruliga stigið inn í ein fyrir okkum óendaligan marknað. Vit høvdu vunnið 'Kongaríkið í Babylon' - einki kundi longur forða okkum í ævigum búskaparligum vøkstri. Lesið blóðini frá hesari tíðini og sammetið so við stöðuna í dag!

Óll kenna vit søguna um Brillumannin - hann var tó bert ein. Okkara eftirkomrar fara at hava ringt við at skilja millum allar teir 'brillumenn', ið týndu landið tey seinastu 15-20 árin í 20. öld.

Tormóður Dahl

Politiskur fólkafundur á Gøtueiði

Sunnudagin verður politiskur fólkafundur á Gøtueiði.

Fundurin byrjar kl. 15.30, og flokkarnir fáa 15 minuttir í part.

Røðararnir verða hesir:

Jógvan I. Olsen og Atli Hansen, løgtingsmenn fyri sambandsflokk.

Óli Breckmann, fólka-

tingsmaður, og Ingi Højgaard, sakførari, fyri fólkaflokk.

Marita Petersen, løgtingsformaður, og Andreas Petersen, landsstýrismaður, fyri javnaðarflokk.

Heine O. Heinesen, løgtingsmaður, og Anita á Friðriksmørk, lærari, fyri fjóðveldisflokk.

HEGN & HEGNPELAR

Seyðahegn og hegnpelar í ymsum stöðum á goymslu.

Eisini hava vit nútímas el-hegn.

P/F PW-ÍSINKRAM
FR-660 Seldartjeldur
Tlf. 41166 - 84166